

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 24 – СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 242 – ТУРИЗМ

РІВЕНЬ ОСВІТИ ТРЕТИЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ)

Харків, 2018

I. Преамбула

ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії галузі знань 24 Сфера обслуговування спеціальності 242 Туризм третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти затверджена та введена в дію Наказом ректора Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця № 110/1 від 26.03.2018 р. у відповідності до рішення вченої ради університету від 26.03.2018 р., протокол № 7.

ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ програма була введена в дію Наказом ректора Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця № 112 від 23.06.2016 р. у відповідності до рішення вченої ради університету від 25.04.2016 р., протокол №9.

Розробники ОНП у складі:

1. **Сущенко Олена Анатоліївна** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму;
2. **Єрмаченко Володимир Єгорович** – кандидат економічних наук, професор, професор кафедри туризму;
3. **Наумік-Гладка Катерина Георгіївна** – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри туризму;
4. **Дехтяр Надія Анатоліївна** – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму.

ІІ. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень НРК України – 8 рівень, FQ-ЕНЕА – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Освітньо-наукова програма	Туризм
Освітня кваліфікація	Доктор філософії в галузі сфери обслуговування за спеціальністю Туризм
Кваліфікація дипломі	в Ступінь вищої освіти – <i>Доктор філософії</i> Спеціальність – <i>242 Туризм</i> Освітньо-наукова програма – " <i>Туризм</i> "
Мета освітньо-наукової програми	Підготовка фахівців із знанням особливостей функціонування глобального туристичного ринку, розумінням пріоритетності національних інтересів держави у сфері міжнародної торгівлі послугами та зasad економічної безпеки, здатних розробляти ефективні стратегії розвитку національної туристичної галузі на різних рівнях управління, будувати прогнози на основі емпіричних даних та фактичних показників з використанням економетричних моделей, застосовувати сучасні досягнення інформаційно-комунікаційних технологій у процесі організації туристичної діяльності, упроваджувати світовий досвід розбудови рекреаційної інфраструктури.
Предметна область (галузь знань)	24 Сфера обслуговування
Фокус програми: загальний/ спеціальний	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти за законом України "Про вищу освіту", восьмий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій. Загальний. - набуття навичок проведення наукових та прикладних досліджень у сфері туристичної діяльності; - підготовка фахівців для сфери вищої освіти (викладачів дисциплін професійного циклу та дослідників). Спеціальний. - підготовка дослідників, здатних проводити комплексний аналіз туристичної галузі на різних рівнях господарювання, здатних працювати із різними джерелами інформації, у тому числі іншомовними, та будувати прогнози діяльності рекреаційної сфери на основі побудови економетричних моделей; - орієнтація на використання інноваційних технологій у науковій та педагогічній діяльності, роботу із спеціалізованими пакетами прикладних програм.
Орієнтація програми	У сучасних умовах відкритості економіки України проблеми, пов'язані із стратегічним розвитком сфери освіти, зокрема, вищої освіти, є

	<p>надзвичайно важливими у контексті забезпечення сталого функціонування національної економіки та економічної безпеки держави. Низка практичних завдань, яка постає перед установами, що входять до складу означеної галузі, вимагає наявності достатньої кількості висококваліфікованих фахівців, здатних не лише якнайкраще організовувати управління наявним ресурсним потенціалом окремих ВНЗ, а й планувати створення, перерозподіл і використання додаткових факторів виробництва, у тому числі людських ресурсів, необхідних для підвищення конкурентоспроможності української освітньої системи. У зв'язку з тим, що значення промислового виробництва невинно скорочується, на державному рівні постає питання пошуку альтернативних варіантів присутності на світовому ринку. Незважаючи на те, що надання міжнародних освітніх послуг не розглядалося як джерело отримання стабільних надходжень до державного бюджету та суттєвим чинником фінансування ВНЗ в Україні, варто звернути увагу на досвід тих країн, які мають подібну інфраструктуру галузі освіти, у яких надання освітніх послуг є важливою статтею надходжень з-за кордону. Тому програма підготовки докторів філософії із спеціальності Туризм побудована на основі аналізу досвіду провідних наукових установ країн ЄС і спрямована на забезпечення національної туристичної галузі фахівцями, здатними реально оцінювати та ефективно розвивати рекреаційний потенціал держави, працювати на побудову позитивного іміджу України на регіональному та світовому ринку туристичних послуг, створювати конкурентоспроможний туристичний продукт, однаково цікавий для громадян та іноземних відвідувачів, та забезпечувати підготовку висококваліфікованих кадрів за допомогою розроблення і викладання професійних дисциплін</p>
Особливості програми	<p>Освітня концепція націлена на удосконалення системи підготовки докторів філософії із спеціальності Туризм у рамках сприяння реалізації державних і регіональних стратегій розвитку, планів дій щодо підвищення конкурентоспроможності України на світовому ринку, покращенню соціально-економічних показників держави як на макро-, так і на мікрорівні; визначення основних завдань і рекомендацій стосовно навчального процесу, головної мети і стратегії надання вищої освіти згідно з багаторічними традиціями ХНЕУ ім. С. Кузнеця на засадах виховання творчої, самосвідомої, патріотичної і всесторонньо обізнаної особистості.</p> <p>Особливо актуальним у сучасних умовах є підготовка науковців, які досконало володіють методологічним апаратом теоретичних і практичних досліджень не тільки у своїй галузі знань, а й здатні встановлювати взаємозв'язок з усіма соціально-економічними явищами і процесами, що так чи інакше стосуються галузі, що безпосередньо вивчається. Тому дана програма містить як вузькоспеціалізовані модулі, метою яких є формування професійних компетентностей відповідно до обраної спеціальності, так і модулі, завданням яких є удосконалення навичок із проведення міждисциплінарних досліджень, побудови наукових гіпотез та застосування елементів творчого пошуку під час аналізу усталених парадигм. Okремі дисципліни та теми присвячені вивченю сучасних інформаційних технологій та їх використанню у організації наукових</p>

	досліджень та практичній діяльності туристичних підприємств.
Академічні права випускників	Після успішного виконання ОНП "Туризм" здобувач допускається до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 242 Туризм (PhD: Doctor of Philosophy). Після успішного захисту дисертації може претендувати на підготовку в докторантурі для здобуття наукового ступеня доктора наук (DSc: Doctor of Science)
Працевлаштування випускників	Робота у галузі управління туристичною сферою за посадами у підрозділах наукових та державних установ, профільних кафедрах університетів, в органах державної та місцевої влади, на підприємствах та в організаціях. Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України "Класифікатор професій" (ДК 003:2010), здобувач наукового ступеня доктора філософії після закінчення навчання за освітньо-науковою програмою "Туризм" може займати відповідну посаду за категоріями: управлінська діяльність у сферу туризму, рекреації та дозвілля; адміністративна діяльність у державних закладах та закладах освіти; науково-викладацька діяльність.
Підходи до викладання та навчання	Навчальний план побудований на основі збалансованого співвідношення між теоретичними та прикладними дослідженнями, вивченням загальноосвітніх дисциплін та дисциплін професійного спрямування. Значна увага приділяється удосконаленню навичок самостійної роботи із науковими джерелами та організації практичних досліджень у межах навчальних дисциплін (виділяється до 75% кредитів із загального бюджету часу на теоретичне навчання). Перші два роки передбачають ґрутовну роботу над науковими джерелами, побудову основних гіпотез, формулювання завдань дослідження та вироблення остаточного плану, третій та четвертий роки присвячені проведенню прикладних досліджень, обробці фактичного матеріалу та підготовці дисертації до захисту. Відповідно найбільше аудиторне навантаження, у тому числі педагогічна практика, заплановане на першому та другому році навчання, четвертий рік відведено на самостійну роботу та консультації перед захистом дисертації. У процесі навчання використовуватимуться як традиційні, так і новітні педагогічні методи і прийоми, в залежності від завдань конкретної навчальної дисципліни. Здобувачі запрошуватимуться до активної участі у диспутах та наукових конференціях, а також інших заходах, що проводитимуться провідними дослідниками та фахівцями-практиками.
Система оцінювання	Оцінювання здобувачів вищої освіти базується на принципах студентоцентрованого навчання та передбачає наступне: оцінювачі (експерти) ознайомлені з існуючими методами проведення тестування та екзаменування і отримують підтримку для розвитку власних навичок у цій сфері; критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур. Система оцінювання знань по дисциплінам освітньо-наукової програми складається з поточного і підсумкового видів контролю.

	<p>Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться у формі письмових робіт (тестів), роботи на лабораторних та практичних заняттях, виступів на семінарах та конференціях, підготовки наукових звітів.</p> <p>Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену/диференційованого заліку проводиться у письмовій формі. Здобувач вищої освіти вважається допущеним до підсумкового контролю (екзамену/диференційованого заліку) з дисциплін освітньо-наукової програми, якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом з цієї дисципліни.</p>
Форма контролю успішності навчання аспірантів/ здобувачів	<p>Здобувачі вищої освіти проходять щорічну атестацію шляхом звітування на певній кафедрі про хід виконання освітньо-наукової програми та індивідуального плану, включаючи опубліковані наукові статті та виступи на конференціях.</p> <p>Остаточним результатом навчання здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> виконання освітньо-наукової програми; необхідна кількість опублікованих по результатам досліджень наукових праць, в тому числі представлених у наукометричних базах даних; апробація результатів на наукових конференціях; оформлена участь у виконанні зареєстрованих тем наукових досліджень; наявність довідок щодо аprobaciї результатів у практичній та педагогічній діяльності; належним чином оформленій рукопис дисертації; представлення результатів дослідження на науково-методичному семінарі; розгляд дисертації в спеціалізованій вченій раді на отримання наукового ступеня доктора філософії в галузі 24 Сфера обслуговування, зі спеціальністю 242 Туризм.

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії галузі знань 24 Сфера обслуговування спеціальності 242 Туризм освітньо-наукової програми "Туризм" становить 60 кредитів ЄКТС.

Вибіркова складова освітньо-наукової програми становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

Термін навчання:

очна (денна, вечірня) форма – 4 роки;

заочна форма – 4 роки.

IV. Перелік компетентностей випускника

Загальні (універсальні)	<p>ЗК1: здобуття глибинних знань із спеціальності Туризм, засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань з туризмології, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напряму;</p> <p>ЗК2: оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;</p> <p>ЗК3: застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять; управління науковими проектами та/або складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності;</p> <p>ЗК4: набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою;</p> <p>ЗК5: здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки дослідження) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів зі спеціальності;</p> <p>ЗК6: здатність до спілкування і ефективної взаємодії іноземною мовою з широкою науковою спільнотою в галузі наукової та професійної діяльності;</p> <p>ЗК7: набуття самостійного критичного стилю мислення, формування власної світоглядної позиції з сучасних парадигм розвитку економічної науки, проведення міждисциплінарних досліджень;</p> <p>ЗК8: здатність самостійно розробляти та реалізовувати план проведення наукових досліджень на методичному рівні;</p> <p>ЗК9: розуміння вимог щодо професійної етики; здатність використовувати основні педагогічні прийоми і методи під час роботи із аудиторією; вміння розробляти навчально-методичний комплекс дисциплін професійного спрямування;</p> <p>ЗК10: досвід дослідження багаторічних економічних процесів, визначення закономірностей в великих обсягах первинних даних; вміння використовувати системно-динамічне моделювання у моніторингу економічних систем для підвищення рівня ефективності їх діяльності.</p>
Спеціальні (фахові)	<p>СК1: ознайомлення із існуючими концепціями та теоріями функціонування сучасних економічних систем, вивчення історичних передумов розвитку головних наукових парадигм щодо функціонування світового ринку туристичних послуг;</p> <p>СК2: вивчення теоретичних засад та набуття практичних навичок дослідження світового туристичного ринку, ідентифікації та</p>

	<p>прогнозування тенденцій формування міжнародних туристичних потоків;</p> <p>СК3: здатність використовувати методи і прийоми організації крос-культурних комунікацій у глобальному діловому середовищі, планувати діяльність туристичного підприємства на засадах етичності та соціальної відповіданості;</p> <p>СК4: використання комплексу маркетингу та комунікаційних технологій з метою аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування суб'єктів туристичного ринку, розробки та впровадження довгострокової стратегії діяльності туристичного підприємства та забезпечення його поточних операцій, побудови інформаційно-комунікаційної мережі між представниками органів влади, ділових кіл та суспільних організацій;</p> <p>СК5: засвоєння теоретичних основ економічної безпеки держави на різних рівнях управління, розуміння особливостей функціонування організаційно-економічного механізму підвищення конкурентоспроможності галузей національної економіки, що відносяться до сфери послуг;</p> <p>СК6: знання законодавчого базису регулювання туристичної діяльності на внутрішньому ринку та у галузі міжнародних відносин; розуміння завдань і пріоритетів, що постають перед державою у сфері захисту національних інтересів.</p>
--	--

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН1. Будувати наукові гіпотези та визначати нагальні проблеми у професіональній сфері, підбирали та використовувати методи наукових досліджень для вирішення теоретичних і практичних завдань, вміти працювати з різними джерелами інформації, аналізувати та синтезувати отримані дані.

РН2. Розуміти завдання, що постають перед системою вищої освіти України у галузі підготовки фахівців для туристичної галузі; розробляти та викладати навчальні дисципліни за спеціальністю, застосовувати інноваційні педагогічні технології.

РН3. Оприлюднювати результати наукових досліджень іноземною мовою; працювати з іншомовними науковими джерелами; ефективно взаємодіяти з науковцями-представниками інших культур у міжнародному середовищі.

РН4. Виділяти й аналізувати багатомірні об'єкти; вирішувати етичні питання збору та використання інформації, застосовувати сучасні інформаційні технології для організації спільних досліджень, роботи з базами знань, презентації наукових результатів.

РН5. Викладати навчальні дисципліни зі спеціальністі Туризм, складати план наукових досліджень, проводити оцінку ефективності діяльності туристичної галузі країни на рівні держави, регіонів та окремих економічних суб'єктів,

забезпечувати антикризових механізм управління туристичним підприємством в умовах невизначеності.

РН6. Розробляти стратегію туристичної діяльності на рівні держави, регіону та підприємства відповідно до пріоритетів суспільного розвитку; будувати ефективну політику маркетингових комунікацій із просування туристичного продукту, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій; проводити ділові переговори із представниками різних культур.

РН7. Вивчати та використовувати досвід зарубіжних країн у реалізації програм розбудови туристичної інфраструктури; розробляти та впроваджувати заходи, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності національного туристичного продукту, у межах чинного законодавства; відстежувати тенденції функціонування національної та світової туристичної галузі з метою передбачення та усунення негативних наслідків кризових явищ; будувати систему індикаторів стабільності соціально-економічних систем.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФЛОСОФІЇ

Галузь знань 24 Сфера обслуговування
спеціальність: 242 Туризм
освітньо-наукова програма "Туризм"

Цикли підготовки освітньо-наукової програми	Загальна кількість кредитів ЄКТС	Структура, %
Обов'язкова складова	40	67%
Вибіркова складова	20	33%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ	60	100%

Вибіркова складова освітньо-наукової програми складається з 20 кредитів ЄКТС, які входять до загального обсягу кредитів. Індивідуальний навчальний план здобувача, крім обов'язкових складових, містить перелік дисциплін за вибором здобувача.

Вибіркова складова полягає у вільному виборі здобувачами дисциплін, які формують здобуття знань із спеціальності, а також вибір дисциплін, що пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником. Здобувач також має право обрати дисципліну, яка пропонуються для інших рівнів вищої освіти.

**СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ
ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ**

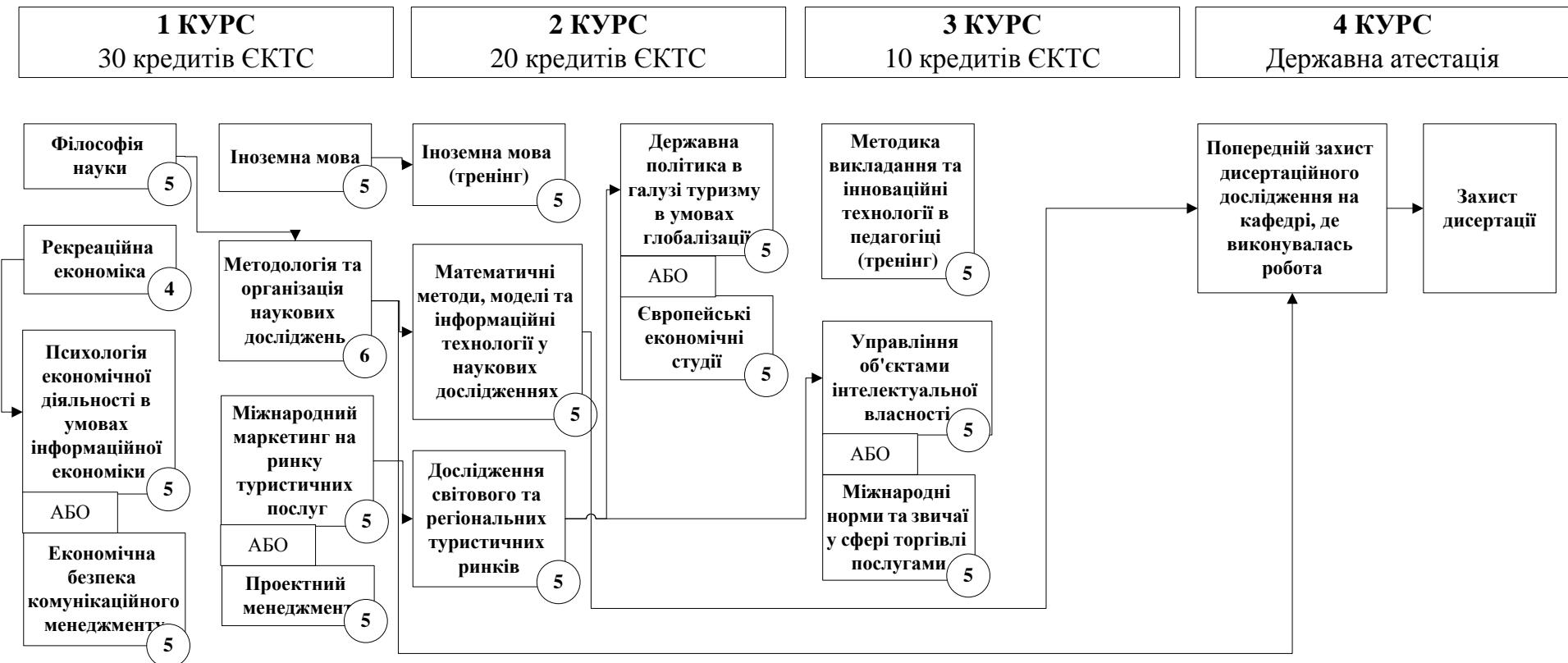
Галузь знань 24 Сфера обслуговування, спеціальність: 242 Туризм

Складові освітньо-наукової програми	Загальна кількість		Структура, %
	кредитів ЄКТС	годин	
<i>Обов'язкові навчальні дисципліни</i>	40	1200	67%
<i>Вибіркові навчальні дисципліни</i>	20	600	33%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :	60	1800	100%
<i>в тому числі: вибіркові навчальні дисципліни</i>	20	600	33%

Складові освітньо-наукової програми	Загальна кількість		Форма контролю	
	кредитів ЄКТС	годин		
I. Цикл загальноосвітньої підготовки				
<i>1.1. Обов'язкові навчальні дисципліни</i>				
Іноземна мова	5	150	Залік	
Іноземна мова (тренінг)	5	150	Екзамен	
Філософія науки	5	150	Екзамен	
Методологія та організація наукових досліджень	6	180	Залік	
Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях	5	150	Залік	
Методика викладання та інноваційні технології в педагогіці (тренінг)	5	150	Залік	
УСЬОГО за I циклом	31	930		
II. Цикл професійної підготовки				
<i>2.1. Обов'язкові навчальні дисципліни</i>				
Рекреаційна економіка	4	120	Залік	
Дослідження світового та регіональних туристичних ринків	5	150	Екзамен	
УСЬОГО за п. 2.1	9	270	—	
ВСЬОГО ОБОВ'ЯЗКОВА СКЛАДОВА	30	900	—	
<i>2.2. Вибіркові навчальні дисципліни</i>				
Психологія економічної діяльності в умовах інформаційної економіки або	5	150	Залік	
Економічна безпека комунікаційного менеджменту	5	150	Залік	
Міжнародний маркетинг на ринку туристичних послуг або	5	150	Залік	
Проектний менеджмент	5	150	Залік	
Державна політика в галузі туризму в умовах глобалізації або	5	150	Залік	
Європейські економічні студії	5	150	Залік	
Управління об'єктами інтелектуальної власності або	5	150	Залік	
Міжнародні норми та звичаї у сфері торгівлі послугами	5	150	Залік	
ВСЬОГО ВИБІРКОВА СКЛАДОВА :	20	600	—	
УСЬОГО за п. 2.2	20	600	—	
УСЬОГО за II циклом	29	870	—	
РАЗОМ:	60	1800	—	

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми "Туризм" третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченого радою закладу вищої освіти чи наукової установи на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації (відповідно п.30 Постанови Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р. та п.3 ст.6 Закону України "Про вищу освіту" № 1556-VII від 01.07.2014 р.). Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану. Звітування за виконанням плану проводиться 2 рази на рік на засіданні випускової кафедри.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 242 Туризм є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання на межі економічних, географічних, педагогічних наук, державного управління, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань з туризмології та наук, що входять до її структури і оприлюднені у відповідних публікаціях. Вимоги до оформлення дисертацій встановлює МОН України (діючі Вимоги до оформлення дисертацій затверджено наказом Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 "Про затвердження Вимог до оформлення дисертацій").
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом Міністрів України.

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України "Про вищу освіту", а також відповідно до існуючої системи забезпечення якості вищої освіти в Університеті

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	<p>Принципи забезпечення якості освіти:</p> <ul style="list-style-type: none">• відповідальність за якість вищої освіти, що надається;• забезпечення якості відповідає різноманітності систем вищої освіти, закладів вищої освіти, програм і аспірантів;• забезпечення якості сприяє розвитку культури якості;• забезпечення якості враховує потреби та очікування здобувачів, усіх інших стейххолдерів та суспільства. <p>Процедурами забезпечення якості освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none">• розроблення стратегії і політики в сфері якості вищої освіти;• розроблення механізму формування, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх-наукових програм;• розроблення системи оцінювання знань здобувачів, науково-
---	--

	<p>педагогічних і педагогічних працівників та регулярного оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб, згідно з розробленими та затвердженими правилами.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● організація підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково- педагогічних працівників; ● формування необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів за кожною освітньою-науковою програмою; ● створення та функціонування інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; ● оприлюднення об'єктивної неупередженої інформації про освітньо-наукові програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; ● забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату; ● інших процедур і заходів.
Моніторинг та періодичний перегляд освітньо- наукових програм	<p>Здійснюється моніторинг і періодичний перегляд програм з метою забезпечення їх відповідності потребам аспірантів і суспільства. Моніторинг спрямований на безперервне вдосконалення програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, слід інформувати всі зацікавлені сторони.</p> <p>Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітньо-наукових програм має на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне навчальне середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● змісту програми в контексті останніх досліджень у сфері туризму, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; ● потреб суспільства, що змінюються; ● навчального навантаження здобувачів, їх досягнень і результатів завершення освітньо-наукової програми; ● ефективності процедур оцінювання здобувачів; ● очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; ● навчального середовища відповідності меті і змісту програми; ● якості надаваних послуг для здобувачів. <p>Програму регулярно переглядають і оновлюють, залучаючи до цього процесу здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів.</p>
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	<p>Оцінювання здобувачів базується на принципах студентоцентрованого навчання та передбачає наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оціноок, оприлюднюються заздалегідь; ● оцінювання здобувачів дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; ● оцінювання проводиться предметною комісією у складі більше ніж дві особи; ● оцінювання здобувачів є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; ● наявність офіційної процедури розгляду апеляцій здобувачів.

	<p>Система оцінювання включає поточний, семестровий і підсумковий контроль.</p> <p>Формами семестрового контролю успішності вивчення здобувачами навчальної дисципліни є диференційований залік або іспит, визначені навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Під час семестрового контролю у формі заліку підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум – 100 балів), визначається як сума (проста) балів за результати успішності студента при поточному контролі. Семестровий контроль у формі іспиту проводиться письмово. На іспит виносяться ключові питання, типові і комплексні задачі, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань. Результат іспиту оцінюється у балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна, що зараховується, – 25 балів).</p> <p>Поточний контроль знань здобувачів здійснюється шляхом оцінки роботи на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях з начальних дисциплін, виступів на конференціях, виконання наукових завдань.</p> <p>Формою підсумкового контролю за виконанням здобувачем індивідуального плану роботи впродовж семестру є звітування про фактичне виконання індивідуального плану роботи аспіранта на кафедрі:</p> <ul style="list-style-type: none"> проміжне звітування – у січні-лютому; підсумкове – у вересні (до 15 вересня). <p>Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти завершується атестацією, яка здійснюється постійною (або спеціалізованою) вченого радою Університету (або іншого закладу вищої освіти), утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертаций.</p>
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	<p>Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до діючої нормативної бази та будеться на наступних принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; ● прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; ● моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійної діяльності; ● обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; ● оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації. <p>У викладанні за освітньо-науковою програмою беруть участь науково-педагогічні (або наукові) працівники, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності.</p>
Наявність необхідних ресурсів для організації	Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними для здобувачів вищої освіти ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку.

<p>освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів</p>	<p>При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання.</p> <p>Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів, яка полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, надає можливість формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньо-наукової програми, здійснюється через сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця відповідно до Положення про персональні навчальні системи.</p> <p>Електронний архів (репозитарій) накопичує, зберігає та забезпечує постійний доступ до наукових досліджень професорсько-викладацького складу, співробітників та студентів Університету, електронних наукових видань та періодичних публікацій (http://www.repository.hneu.edu.ua/).</p> <p>Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі освітньо-наукового ступеня поінформовані про їх наявність.</p>
<p>Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</p>	<p>З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом (КІСУ – корпоративна інформаційна система управління ХНЕУ ім. С. Кузнеця). Данна система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: моніторинг результатів навчання здобувачів вищої освіти на основі поточного та підсумкового контролю; відображення поточних та підсумкових результатів навчання сайті університету з індивідуальним доступом; забезпечення відкритості та прозорості результатів навчання для всіх суб'єктів освітнього процесу. Спеціальні модулі забезпечують проведення вступної кампанії, планування та організацію навчального процесу у режимі реального часу; доступ до навчальних ресурсів за допомогою інтеграції персональних навчальних систем, технологічних карт та журналу оцінювання; обліку та аналізу успішності здобувачів; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості; управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами та ін. Права доступу до кожного модулю розмежовані у відповідності до функціональних обов'язків адміністративних підрозділів із збереженням конфіденційності персональних даних (із дотриманням головних положень Закону України "Про захист персональних даних").</p>
<p>Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про освітню діяльність за спеціальністю 242 Туризм публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця та на сайті кафедри туризму, включаючи програми для потенційних здобувачів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.</p> <p>Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю 242 Туризм, включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації;</p>

	процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для здобувачів тощо.
Запобігання та виявлення академічного плагіату	<p>Система забезпечення дотримання академічної добросердісті учасниками освітнього процесу, сформована в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, базується на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дотримання загальноприйнятих принципів моралі; • демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; • повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; • дотримання норм законодавства про авторське право; • посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; • самостійне виконання індивідуальних завдань. <p>У випадку порушення принципів академічної добросердісті відповідні особи притягаються до відповідальності відповідно до законодавства та діючих у ХНЕУ ім. С. Кузнеця положень та норм.</p>

Спеціальні вимоги до зарахування (згідно з Правилами прийому до аспірантури і докторантury Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця):

До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з Правилами та пройшли обов'язкову співбесіду з майбутнім науковим керівником.

Набір до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької, французької на вибір в обсязі, який відповідає рівню В2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти) у письмовій формі та вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності) у письмовій формі за билетами.

При розрахунку конкурсного балу вступника до аспірантури також враховуються: середній бал за дипломом (магістра/спеціаліста) та додаткові бали, що нараховуються за попередні науково-дослідницькі досягнення за спеціальністю (пп.14-15 Правил прийому до аспірантури і докторантury Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця).

Фахівець підготовлений до роботи в галузях економіки за ДК 009:2010:

Код КП	Професійна назва роботи
управлінська діяльність у сферу туризму, рекреації та дозвілля	
12	Керівники підприємств, установ та організацій
1225	Керівники виробничих підрозділів у закладах ресторанного господарства, готелях та інших місцях розміщення
1229.1	Керівні працівники апарату центральних органів державної влади
1229.3	Керівні працівники апарату місцевих органів державної влади
1229.4	Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання
1229.6	Керівники підрозділів у сфері культури, відпочинку та спорту
1229.7	Керівники інших основних підрозділів в інших сферах діяльності
1238	Керівники проектів та програм
1239	Керівники інших функціональних підрозділів
248	Професіонали в галузі туризму, готельної, ресторанної та санаторно-курортної справи
2481	Професіонали в галузі туризму
2481.1	Наукові співробітники (туризмологія, екскурсознавство)
2481.2	Туризмознавці
2482	Професіонали в галузі готельної та ресторанної справи
2482.2	Професіонали із готельної та ресторанної справи
2483	Професіонали в галузі санаторно-курортної справи
2483.1	Наукові співробітники (рекреалогія)
2483.2	Професіонали із санаторно-курортної справи
2419	Професіонали у сфері державної служби, маркетингу, ефективності господарської діяльності, раціоналізації виробництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності
2419.1	Наукові співробітники (маркетинг, ефективність господарської діяльності, раціоналізація виробництва, інтелектуальна власність)
2419.3	Професіонали державної служби
науково-викладацька діяльність	
2310	Викладачі університетів та вищих навчальних закладів
2310.1	Професори та доценти
2310.2	Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів
2320	Викладачі середніх навчальних закладів
2351	Професіонали в галузі методів навчання
2351.1	Наукові співробітники (методи навчання)
2351.2	Інші професіонали в галузі методів навчання
адміністративна діяльність у державних закладах та закладах освіти	
2352	Інспектори навчальних закладів
2359	Інші професіонали в галузі навчання
2359.1	Інші наукові співробітники в галузі навчання
2359.2	Інші професіонали в галузі навчання

Фахівець підготовлений до роботи в галузях економіки за КВЕД 2010:

Код	КВЕД 2010	NACE (Rev. 2)	ISIC (Rev. 4)
M	Професійна, наукова та технічна діяльність	Professional, scientific and technical activities	M
72.20	Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук	Research and experimental development on social sciences and humanities	7220
74.90	Інша професійна, наукова та технічна діяльність, н.в.і.у.	Other professional, scientific and technical activities n.e.c.	7490
P	Освіта	Education	P
85.42	Вища освіта	Tertiary education	8542
N	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	Administrative and support service activities	N
79.11	Діяльність туристичних агентств	79.11 Travel agency activities	7911
79.12	Діяльність туристичних операторів	79.12 Tour operator activities	7912
79.90	Надання інших послуг бронювання та пов'язана з цим діяльність	79.90 Other reservation service and related activities	7990
82.30	Організування конгресів і торговельних виставок	82.30 Organisation of conventions and trade shows	8230
65.12	Інші види страхування, крім страхування життя	65.12 Non-life insurance	6512
R	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	Arts, entertainment and recreation	R
91.02	Функціонування музеїв	91.02 Museums activities	9102
91.03	Діяльність із охорони та використання пам'яток історії, будівель та інших пам'яток культури	91.03 Operation of historical sites and buildings and similar visitor attractions	9103
91.04	Функціонування ботанічних садів, зоопарків і природних заповідників	91.04 Botanical and zoological gardens and nature reserves activities	9104
93.21	Функціонування атракціонів і тематичних парків	93.21 Activities of amusement parks and theme parks	9321
93.29	Організування інших видів відпочинку та розваг	93.29 Other amusement and recreation activities	9329
I	Тимчасове розміщування й організація харчування	Accommodation and food service activities	I
55.10	Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування	55.10 Hotels and similar accommodation	5510
55.20	Діяльність засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання	55.20 Holiday and other short-stay accommodation	5520
55.30	Надання місць кемпінгами та стоянками для житлових автофургонів і причепів	55.30 Camping grounds, recreational vehicle parks and trailer parks	5530
55.90	Діяльність інших засобів тимчасового розміщування	55.90 Other accommodation	5590
56.10	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування	56.10 Restaurants and mobile food service activities	5610

VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-наукова програма

1. Законодавчі та нормативні акти:

Закон України "Про освіту" № 2145-VIII від 05.09.2017 р.;

Закон України "Про вищу освіту" № 1556-VII від 01.07.2014 р.;

Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність" № 848-VIII від 26.11.2015 р.;

Закон України "Про туризм" № 324/95-ВР від 15.09.1995 р.;

Європейська рамка кваліфікацій (EQF: European Qualifications Framework) [<https://europa.eu/europass/en/european-qualifications-framework-eqf>];

Національна рамка кваліфікацій, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 р.;

Національний класифікатор України "Класифікатор професій" ДК 003:2010, затверджений Наказом Держспоживстандарту України № 327 від 28.07.2010 р.;

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості у Європейському освітньому просторі (ESG:Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area), ISBN: 978-9-08-168672-3 від 14.05.2015 р.;

Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)" № 261 від 23.03.2016 р.

2. Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду проведення наукових досліджень у галузі туризму, пропозицій роботодавців та здобувачів і результатів громадського обговорення (протокол № 10 від 15.02.2018 р. засідання кафедри туризму).

3. Нормативні документи ХНЕУ ім. С. Кузнеця:

Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, введене в дію Наказом ректора № 1073-С від 31.08.2016 р.;

Методичні підходи до формування варіативної складової освітніх програм в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, затверджені Наказом ректора № 251 від 31.12.2016 р.;

Положення про атестацію випускників Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, затверджене Наказом ректора № 251 від 31.12.2015 р.;

Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, затверджене Наказом ректора № 150/1 від 07.09.2016 р.;

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, введене в дію Наказом ректора № 58 від 30.03.2016 р.;

Тимчасове положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, затверджене Наказом ректора № 251 від 31.12.2016 р.

Тимчасове положення про освітні програми в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, затверджене Наказом ректора № 209 від 18.10.2017 р. (додаток).